

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องด้วยในปี พ.ศ. 2540 เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำเช่นกัน ซึ่งประเทศไทยประสบปัญหาความผันผวนในเรื่องของค่าเงินบาท ทำให้อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทของไทยมีมูลค่าลดลง พร้อมกันนี้โลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก มีการแข่งขันในระบบเศรษฐกิจอย่างเสรีทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสูงมาก ทำให้ภาคธุรกิจมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวิเคราะห์ตัดสินใจและกำหนดแนวทางธุรกิจที่ถูกต้องใช้กลยุทธ์อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการบริหารงานและพัฒนาองค์กรให้มีความพร้อมและปรับเปลี่ยนไปตามสภาวะความเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่างๆ รวมทั้งระบบเศรษฐกิจโลกเพื่อให้ธุรกิจขยายตัวได้อย่างไม่มีข้อจำกัด และสามารถแข่งขันกันในระบบการตลาด

ธุรกิจหรือองค์กรใด ๆ จะประสบความสำเร็จและบรรลุถึงจุดมุ่งหมายได้นั้นขึ้นอยู่กับหลักการบริหารจัดการ 4 ประการ ได้แก่ คน(Man) เงิน(Money) วัสดุ(Material) และการจัดการ(Management) ปัจจัยด้านคนหรือมุมมองใหม่เรียกว่า ทรัพยากรมนุษย์นั้นเป็นหนึ่งในทรัพยากรการบริหารที่สำคัญ เพราะว่ามีมนุษย์เป็นผู้ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามเป้าหมายก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลด้วยความประหยัด และในทางตรงกันข้ามมนุษย์ก็ก่อให้เกิดปัญหาแก่ธุรกิจหรือองค์กรได้เช่นกัน เพราะมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความต้องการ มีความคาดหวัง มีบุคลิกลักษณะที่แตกต่างกัน การที่จะนำคนที่อยู่ในองค์กร ทำงานให้กับองค์กรด้วยความกระตือรือร้น ทুম่ความสามารถให้กับองค์กรอย่างเต็มที่นั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องสร้างภาวะกระตุ้นหรือตอบสนองความต้องการและความพอใจในการทำงานให้เกิดขึ้น ซึ่งก็คือการสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคคลที่ทำงานในองค์กร ไม่ว่าจะงานที่เราทำจะเป็นอะไรก็ตาม การใช้วิธีจูงใจคนเป็นสิ่งจำเป็นในการบรรลุถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรภายใต้เงื่อนไขและนโยบายที่เป็นอยู่ในความเป็นจริงแล้วการจูงใจเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ เรารู้ว่าหากคนมีเป้าหมายเดียวกันและมีแรงจูงใจที่มีประสิทธิภาพดีแล้ว คนเหล่านั้นก็สามารถผ่านพ้นอุปสรรคไปได้ทั้งหมดดังคำพูด “ ความสำเร็จของธุรกิจหรือบริษัทเป็นเพราะคนขององค์กรหรือบริษัทนั่นเอง ”

เนื่องจากบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) เดิมที่เป็นบริษัทฯ ที่สังกัดกระทรวงการคลัง และกระทรวงการคลังถือหุ้นกว่า 50 % ทำให้บริษัทฯ เป็นรัฐวิสาหกิจ ต่อมาภายหลังได้แปรสภาพเป็นบริษัทฯ มหาชน ส่งผลให้การบริหารงานต่าง ๆ สามารถกระทำได้สะดวกยิ่งขึ้นมีความคล่องตัวในการบริหารงานต่าง ๆ บริษัทฯ ได้เล็งเห็นสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจในขณะนั้นว่าอัตราการเจริญเติบโตทางด้านธุรกิจประกันภัยน่าจะมีแนวโน้มอยู่ในระดับคงที่หรือจะโตก็ไม่เกิน 10 % จึงมีนโยบายในการงดการรับพนักงานใหม่เพิ่ม ซึ่งในความเป็นจริงปรากฏว่าปริมาณงานมีมากขึ้น พนักงานที่มีอยู่ไม่สามารถรองรับงานที่เข้ามาใหม่ได้ทันตามความต้องการของลูกค้า ดังนั้นผู้บริหารของบริษัทฯ ต้องจ้างพนักงานจ้างเหมาบริการ (Outsourcing) มาทำงานชั่วคราวไปพลางก่อน แต่กลับปรากฏว่าระยะเวลาผ่านไปต้องทำการจ้างเหมาพนักงานดังกล่าวเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี ทั้งนี้ในปี 2550 บริษัทฯ มีพนักงานจ้างเหมาบริการจำนวนทั้งสิ้น 279 คน โดยพนักงานจ้างเหมาดังกล่าวจะได้รับอัตราเงินค่าจ้างคงที่ ไม่มีการปรับเงินค่าจ้างเพิ่มแต่อย่างใด ทำให้พนักงานจ้างเหมาบางส่วนได้ลาออก ดังสถิติตั้งแต่ปี 2548 พบว่า มีพนักงานจ้างเหมาบริการลาออกถึง 103 คน และในปี 2549 ลาออก 85 คน สำหรับในปี 2550 ตั้งแต่เดือนมกราคม – ปัจจุบัน มีพนักงานลาออกถึง 24 คน (ฝ่ายทรัพยากรบุคคลและบริหารทั่วไป บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน).2550) ส่งผลให้บริษัทฯ จะต้องรับทดแทนอยู่ตลอดเวลา การที่พนักงานจ้างเหมาบริการลาออกและมีการจ้างใหม่ทดแทนจึงเกิดผลกระทบในการปฏิบัติงาน ต้องฝึกอบรมพนักงานทดแทนดังกล่าวให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในแต่ละฝ่าย ซึ่งเมื่อได้รับการฝึกอบรมและเรียนรู้งานไปได้ระยะเวลาหนึ่งก็จะมีพนักงานดังกล่าวลาออกอีกจะเป็นอย่างนี้โดยตลอด

จากผลกระทบดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรหนึ่งในบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) เห็นว่าในการจ้างเหมาพนักงานบริการ ดังกล่าว ยังประสบกับปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อบริษัทฯ อีกนัยหนึ่งประการซึ่งหากไม่ได้รับการพัฒนาหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโดยเร่งด่วน จะส่งผลกระทบอย่างต่อเนื่องซึ่งจะสร้างความเสียหายที่มีอาจประเมินมูลค่าความเสียหายได้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาของการจ้างเหมาพนักงานบริการ (Outsourcing) : ศึกษากรณี บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด(มหาชน) และเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนา และปรับปรุงการบริหารจัดการพนักงานจ้างเหมาบริการของ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาการจ้างเหมาพนักงานบริการ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการลาออกของพนักงานจ้างเหมาบริการ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

1.3 คำนิยามศัพท์

1.3.1 การจ้างเหมาพนักงานบริการ (Outsourcing) หมายถึง การที่องค์กรหรือหน่วยงาน จ้างบุคลากรจากภายนอกให้ปฏิบัติงาน หรือบริการงานในด้านต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะทางธุรกิจ

1.3.2 บริษัท หมายถึง บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

1.3.3 บุคลากร หมายถึง ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

1.3.4 นโยบายการบริหารจัดการการจ้างเหมาพนักงานบริการ หมายถึง ข้อกำหนดและแนวทางในการบริหารของผู้บังคับบัญชา ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมเกี่ยวกับการจ้างเหมาพนักงานบริการ ของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

1.3.5 แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง องค์กรประกอบที่ส่งเสริมและแนวโน้มให้พนักงานมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

1.3.6 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบต่อการปฏิบัติงาน

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาปัญหาของการจ้างเหมาพนักงานบริการ (Outsourcing) : ศึกษากรณี บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2549 – มีนาคม 2550 มีแนวทางการศึกษา ดังนี้

1.4.1 ศึกษารูปแบบและลักษณะการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจ้างเหมาพนักงานบริการ

1.4.2 ศึกษาปัญหาการจ้างเหมาพนักงานบริการ และผลกระทบต่อการดำเนินงานของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

1.4.3 ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการลาออกของพนักงานจ้างเหมาบริการ ของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

1.5 ประเด็นการศึกษา

1.5.1 ศึกษารูปแบบและลักษณะการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจ้างเหมาพนักงานบริการ (Outsourcing)

1.5.2 ศึกษาความเป็นมาและลักษณะการดำเนินงานของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

1.5.3 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคจากการจ้างเหมาพนักงานบริการ

1.5.4 ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการลาออกของพนักงานจ้างเหมาบริการ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนา และปรับปรุงการบริหารจัดการพนักงานจ้างเหมาบริการที่มีประสิทธิภาพต่อไป

1.6 วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการดังนี้

1.6.1 แหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ดังนี้

1) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จากการสัมภาษณ์บุคลากรในบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) จำนวน 32 คน ดังนี้

1.1) ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 6 คน

1.2) หัวหน้าฝ่าย จำนวน 5 คน

1.3) พนักงานจ้างเหมาบริการในแต่ละฝ่ายๆละ 1 คน รวมเป็น 21 คน

2) แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลในการวิจัยเกี่ยวข้องกับการจ้างเหมาพนักงานบริการ แรงจูงใจและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งรวบรวมได้จาก หนังสือรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ วารสารทางวิชาการ รวมทั้ง Internet ของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นต้น

1.6.2 การเก็บข้อมูล

1) การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ ขอข้อมูลสนับสนุนจากฝ่ายต่างๆ ของบริษัททิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) ได้แก่ รายงานการประชุม แผนงาน หนังสือรายงานประจำปี รวมทั้งการสังเกตการณ์การปฏิบัติงานของบุคลากร

2) การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ วารสารทางวิชาการ รวมทั้ง Internet ของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจ้างเหมาพนักงานบริการ (Outsourcing)

1.6.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากงานวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยมีกระบวนการการวิเคราะห์ ดังนี้

1) รูปแบบและลักษณะการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจ้างเหมาพนักงานบริการ (Outsourcing) ในส่วนนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบและลักษณะการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจ้างเหมาพนักงานบริการทั้งรูปแบบและลักษณะโดยทั่วไป ตลอดจนของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) เอง หลังจากนั้นจึงวิเคราะห์ความแตกต่างของรูปแบบและลักษณะการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจ้างเหมาพนักงานบริการว่าเป็นอย่างไร

2) ในขั้นต่อมา ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมาและลักษณะการดำเนินงานของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) โดยศึกษาถึงความเป็นมาในการจ้างเหมาพนักงานบริการ (Outsourcing) ของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) ว่าทำไมจึงต้องจ้างเหมาพนักงานบริการอื่นๆ หรือไม่อย่างไร

3) โดยทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคจากการจ้างเหมาพนักงานบริการ ที่มีผลกระทบต่อบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) ซึ่งจะนำไปใช้เป็นข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

4) สำหรับในขั้นตอนนี้ จะศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการลาออกของพนักงานจ้างเหมาบริการ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) จากผู้ให้สัมภาษณ์และจากการสังเคราะห์และวิเคราะห์ของผู้วิจัย

5) ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยข้างต้น ทำให้ได้ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนา และปรับปรุงการบริหารจัดการพนักงานจ้างเหมาบริการ รวมทั้งข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปสำหรับผู้สนใจศึกษาในประเด็นนี้ เพื่อเป็นการต่อยอดของการวิจัย รวมทั้งเป็นการค้นคว้าหาคำตอบในประเด็นที่งานวิจัยครั้งนี้ยังไม่ได้หาคำตอบ

1.6.4 การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยจำแนกออกเป็น 5 บท ประกอบด้วย

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ที่มาความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คำนิยามศัพท์ ขอบเขตการศึกษา ประเด็นศึกษา และวิธีการวิจัย ประกอบด้วย แหล่งข้อมูล การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลผลการวิจัย

บทที่ 2 ประกอบด้วยแนวคิดในการวิจัย ในที่นี้ใช้แนวคิดการมุ่งใจในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เป็นแนวคิดในการศึกษา รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 ความเป็นมาและสภาพปัญหา

บทที่ 4 ผลการศึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

4.1) ปัญหาการจ้างเหมาพนักงานบริการ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

4.2) แนวทางการแก้ไขปัญหาการลาออกของพนักงานจ้างเหมาบริการ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

1) ด้านนโยบายการจ้างเหมาพนักงานบริการ

2) ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

3) ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1) บทสรุปผลการศึกษา

5.2) ข้อเสนอแนะสำหรับผลการศึกษาและแนวทางการวิจัยในระยะต่อไป

1.6.5 แผนการดำเนินการวิจัย

เรื่อง	พ.ศ. 2549		พ.ศ.2550			
	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
1. หาข้อมูลเพื่อจัดทำเค้าโครงการวิจัย (Proposal)	→					
2. จัดทำเค้าโครงการวิจัยเสนออาจารย์ แก้ไขปรับปรุง		→				
3. เก็บข้อมูลการวิจัยเอกสารจากหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต			→			
4. เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลเป้าหมาย จำนวน 32 คน				→		
5. นำข้อมูลตามขั้นตอนที่ 3 และ 4 มาสังเคราะห์ เรียบเรียง และวิเคราะห์ ตามกรอบแนวความคิดในการศึกษา					→	
6. เก็บข้อมูลเพิ่มเติม				→		

เรื่อง	พ.ศ. 2549		พ.ศ.2550			
	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย	พ.ค.
7. นำเสนอรายงานวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา					→	
8. ทำการแก้ไข เพิ่มเติมข้อมูลตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา						→
9. เสนองานวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย						→

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ทำให้ได้องค์ความรู้ในการจ้างเหมาพนักงานบริการของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

1.7.2 เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนา และปรับปรุงการบริหารจัดการการจ้างเหมาพนักงานบริการ ของบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

ผู้อำนวยการหอสมุด